

Seg er imidlertid langt fra at overse det høist Berettigede i Aalborg-Museets Ønske om med større Midler at kunne modvirke den nu stedfindende, særdeles beklagelige Udførsel af Oldsager til Udlandet, og der er ikke nogen Tvivl om, at man ude i Landet vil kunne arbejde med Held i denne Retning. Ligeledes staar det mig klart, at man der langt lettere end i Hovedstaden vil komme til Kundskab om forestaaende Sloisninger af Fortidsmonumenter, som, naar de ikke staa til at redde, forinden burde underkastes en nøiagtig Undersøgelse.

Det vilde saaledes være særdeles ønskeligt, at Provindsmuseet havde større Midler til sin Raadighed, men efter det foran Udviklede kun under Forudsætning af, at det kgl. Museum for de nordiske Oldsager fik en vis Indflydelse paa Anvendelsen af et saadant Statstilbud, og at der i det Hele blev truffet en Ordning, hvorved Hovedmuseets Interesser ikke bleve tilfidesatte. Seg er saa fri desangaaende at henstille følgende.

Der kunde til ethvert Statstilbud, som et Provindsmuseums historisk-arkæologiske Afdeling maatte modtage, knyttes den nærmere Bestemmelse, at Museet for de nordiske Oldsager skulde ved en af sine Funktionærer, 1 eller mulig 2 Gange aarlig tilse Provindsamlingen og undersøge Anvendelsen af Beløbet, hvorved der da tillige efter Samraad med vedkommende Samlings Bestyrelse skulde fattes Bestemmelse om, hvad der af de til Statstilbudet indkjøbte Sager skulde optages i denne Samling og hvad der, paa Grund af dets særlige Betydning, navnlig i videnskabelig Henseende, vilde være at afgive til Museet for de nordiske Oldsager. Et vederlag her for i andre Oldsager vilde der vel kun sjældnere kunne gives, da det som en Folge af Provindsamlingernes større Udvikling, allerede nu er vanskelig, og efterhaanden vil blive umuligt at tilbyde Oldsager i Bytte, som kunne være en virkelig Forøgelse for disse Samlinger. I Tilfælde af, at Enighed ikke skulde opnaas ved Bedømmelsen af de nye Erhvervelsens Betydning for Museet for de nordiske Oldsager eller for Provindsmuseet, kunde Sagen forelægges det kgl. Museums Direktør til Afgjørelse. Museets Tilsynshavende skulde tillige give Bestyrelsen Veiledning med Hensyn til Indkjøb, Opstilling, Numerering, Protokolføring o. lign., og naar Samlingens Tarv ikke behørig varetoges i disse Henseender, skulde han, efter nærmere Forhandling med Direktionen for det kgl. Museum, sørge for disse Forretningers Udførelse, hvortil Udgifterne maatte udredes af Statstilbudet. Dette skulde derimod ikke kunne anvendes til Samlingens Inventarium, Opsyn, Rengjøring eller lign.

Hvad der af det aarlig bevilgede Beløb ikke maatte blive anvendt til Indkjøb, skulde bruges til Udgravninger, navnlig af saadanne af Omegnens Mindesmærker fra Oldtiden, som ere truede med Tilintetgjørelse. Ved at henlede Opmærksomheden paa Forhold af denne Art kunde Provindsmuseet hde en værdifuld Bistand; men det skulde alene tilkomme det kgl. Museum at fatte Bestemmelse om og lede Udgravningen ligesom ogsaa, under de foran anførte Hensyn, at afgjøre, hvor de fremdragne Fund rettest vilde være at opbevare.

Rejsendgifter og Diæter for Museets Tilsynshavende maatte endelig udredes af det bevilgede Tilbud, idet der ikke hertil turde lægges Beslag paa det kgl. Museums knapt tilmaalte Midler.

En Ordning af denne Art vilde i lige Grad gavne Hovedmuseet og Provindsamlingerne, og der vilde herved være lagt en Grund til en Samvirken og fælles Ledelse af alle Landets arkæologisk-historiske Samlinger, som vilde være af den største Betydning. Seg tænker mig nemlig, at en Bevilling af et aarligt Statstilbud under de nævnte Betingelser ikke alene vilde blive tilstaaet en enkelt Provindsamling, men at det, efter derom indgivne Andragender, vilde blive givet til alle Landets større Provindsamlinger, nemlig i Aalborg, Viborg, Randers, Aarhus, Ribe, Odense og eventuelt Maribo, som saaledes efterhaanden vilde blive inddragne i den fælles Organisation. Der vilde herved være gjort et vigtigt Skridt fremad. Ved Opretelsen af Provindsamlinger af arkæologisk-historisk Indhold har det ganske vist været forsømt strax fra første Færd af, at søge tilveiebragt en nøie Forbindelse og en ordnet Samvirken med Museet for de nordiske Oldsager. Deres videre Udvikling, nemlig i uheldig Retning og efter for stor en Maalestok, kan blive faretruende for vor nationale Arkæologis Fremtid. Derfor stiller det sig nu som høist ønskeligt, at der kunde gennemføres en almindelig Ordning, hvorved baade de mindre Samlinger og Hovedsamlingens rette Tarv varetages, hvorved det rigtige Hensyn tages til Befolkningen omkring i Landet og til den videnskabelige Forskning, og hvorved Dan-